

TİCARET GEMİLERİNDE ÇALIŞAN KAPTANLAR VE GEMİ ZABİTLERİNİN MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİN ASGARİ İCAPLARINA İLİŞKİN 53 SAYILI SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi: 6 Ekim 1936

Kanun Tarih ve Sayısı: 25.6.2003 / 4906

Uluslararası çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 6 Ekim 1936 tarihinde Cenevre’de yaptığı yirmi birinci oturumunda;

Toplantı gündeminin dördüncü maddesinde yer alan, denizci ülkelerin ticaret gemilerinde çalışan kaptanlar, nöbetçi güverte ve makine zabitlerinin meslekî yeterliliklerinin asgarî icaplarına ilişkin bazı önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir Uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

Gemi Zabitlerinin Yeterlilik Belgeleri Sözleşmesi, 1936, şeklinde adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi 1936 yılı Ekim ayının işbu yirmi dördüncü gününde kabul etmiştir.

MADDE 1

- Bu sözleşme, sözleşmenin yürürlükte olduğu ülkede tescili yapılmış olan gemilerle aşağıda belirtilen gemiler dışında tüm açık deniz gemilerine uygulanır.
  - a. Savaş gemileri,
  - b. Ticarete kullanılmayan devlete veya kamuya ait gemiler,
  - c. Yelken direkli düz karinalı ağaç gemiler
- Ulusal yasalar veya yönetmelikler, kayıtlı tonajı 200 tonilatodan küçük olan gemileri kısmen veya tamamen kapsam dışında bırakabilir.

MADDE 2

Bu sözleşmenin uygulanması bakımından aşağıdaki deyimler kendilerine burada verilen anlama sahiptirler:

- a. “Kaptan veya süvari” gemiyi sevk ve idare eden kişi,
- b. “Nöbetçi güverte zabiti” kılavuz kaptan dışında, geminin seyrüseferinden veya hareketinden sorumlu kişi,
- c. “Çarkçibaşı” geminin mekanik şevkinden daimi olarak sorumlu kişi,
- d. “Nöbetçi çarkçı” gemiyi yürüten marinaların çalışmasından belirli sürelerle fiilen sorumlu kişi,

MADDE 3

- Hiç kimse, bu sözleşmenin uygulandığı bir gemide kaptan, nöbetçi güverte zabiti, Çarkçıbaşı, nöbetçi çarkçı gibi işlerde, bu geminin kayıtlı olduğu ülkenin yetkili makamınca verilen veya onaylanan ve bu işler için yeterli olduğunu gösteren bir belge olmadan ise alınmaz veya çalıştırılmaz.
- Bu madde hükümlerine ancak zorunlu hallerde istisnalar getirilebilir.

MADDE 4

- Hiçbir kimseye;
  - a. İlgili belgenin verilmesi için öngörülen yasa ulaşmamışsa,
  - b. İlgili belgenin verilmesi için öngörülen asgarî meslekî deneyim süresini tamamlamamışsa, ve
  - c. Talip olunan belgelerin karşılığı olan görevlerin yerine getirilmesi bakımından gerekli niteliklere sahip olup olmadığını belirlemek amacıyla yetkili makam tarafından düzenlenen ve denetlenen sınavlarda başarılı olmamışsa, yeterlilik belgesi verilmez.
- Ulusal yasalar veya yönetmelikler;
  - . Her dereceden yeterlilik belgesi almak üzere başvuran adaylar tarafından ulaşılması gereken asgarî bir yaş ve tamamlanması gereken bir asgarî meslekî deneyim süresi öngörmelidir.
  - a. Yeterlilik belgesi almak üzere başvuran adayların, talep ettikleri belgelerin karşılığı olan görevlerin yerine getirilmesi için gerekli olan niteliklere sahip olup olmadıklarını ölçmek amacıyla, yetkili makam tarafından düzenlenen ve denetlenen bir veya daha çok sınav yapılmasına imkân tanınmalıdır.
- Örgüte üye her ülke, onay tarihinden itibaren üç yıllık süre içinde;
  - . İlgili belgenin karşılığı olan görevler için yeterli pratik deneyimi olan; ve
  - a. Bunlarla ilgili olarak herhangi bir ciddi teknik hata kaydı bulunmayan, bu Maddenin 2 (a) paragrafına istinaden düzenlenen sınavlara katılmamış kişilere de yeterlik belgeleri verilebilir.

MADDE 5

- Sözleşmeyi onaylayan her üye, etkin bir denetim sistemi kurarak sözleşmenin gerektiği biçimde uygulanmasını sağlar.
- Ulusal yasalar veya yönetmelikler, bir üyenin yetkili makamlarının, sözleşme hükümlerinin ihlâli nedeniyle ülkede kayıtlı gemileri seferden alıkoyabilecekleri durumları belirler.

- Bu sözleşmeyi onaylayan bir üyenin yetkili makamları, aynı şekilde sözleşmeyi onaylamış bir başka üye ülkede kayıtlı bir gemide sözleşme hükümlerinin ihlâl edildiğini belirlemesi durumunda ülkesinde o geminin kayıtlı olduğu üyenin konsolosu ile temasa geçebilirler.

MADDE 6

- Ulusal yasalar veya yönetmelikler, Sözleşmeye uyulmaması halinde uygulanacak olan disiplin cezalarını veya cezaî yaptırımları belirler.
- Disiplin cezaları veya cezaî yaptırımlar özellikle, aşağıda belirtilen durumlar için öngörülür;
  - a. Armatörün veya onun görevlendirdiği kişinin, kaptanın veya süvarinin, bu sözleşmenin gerekli kıldığı yeterlilik belgesi bulunmayan bir kişiyi işe alması,
  - b. Kaptan veya süvarinin sözleşmenin 2. maddesinde tanımlanan işlerin, bu işlerin gerektirdiği ya da üstün bir yeterlilik belgesi bulunmayan bir kişiye gördürülmesine izin vermesi,
  - c. Bir kişinin gerekli belgelere sahip olmamasına rağmen hile veya sahte evraklarla söz konusu 2. maddede tanımlanan işlerden herhangi birini ifa etmek üzere işe girmesi,

MADDE 7

- Uluslararası çalışma Örgütü (ILO) Anayasası'nın 35. maddesinde atıf yapılan topraklara ilişkin olarak; bu sözleşmeyi onaylayan her ILO üyesi, onay belgesine;
  - a. İlgili üyenin sözleşme hükümlerinde hiçbir değiştirme yapmaksızın uygulamayı taahhüt ettikleri toprakları,
  - b. Sözleşme hükümlerinde değişme yapılacak topraklarla ilgili taahhütleriyle birlikte sözü edilen değişikliklerin detaylarını,
  - c. Bu Sözleşmeye göre uygulama yapılamayacak toprakları ve bu durumlarda uygulanamama nedenlerini,
  - d. Kendi kararını kendi verecek topraklar konusunda beyanlarını ekleyeceklerdir.
- Bu maddenin birinci paragrafının (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunulan yükümlülükler, onaylamanın bir parçası olarak kabul edilecek ve onaylamayla aynı şekilde geçerli olacaktır.
- Her bir Üye, müteakip bir beyanla bu maddenin birinci paragrafının (b), (c) ve (d) bentleri uyarınca belirttiği çekinceleri tamamen ya da kısmen iptal edebilir.

MADDE 8

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Uluslararası çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

MADDE 9

- Bu sözleşme, sadece onama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.
- Bu sözleşme, iki üyenin onay belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girer.
- Bu sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 10

İki ILO üyesinin onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edildiğinde, keyfiyet derhal Genel Müdür tarafından tüm ILO üyelerine bildirilir. Diğer üyelerin onay belgelerinin sonradan tescili de yine bütün üyelere bildirilir.

MADDE 11

- Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.
- Bu sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan önceki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

MADDE 12

Bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, her 10 yıllık devrenin sonunda, Uluslararası çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu sözleşmenin uygulanması Hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

MADDE 13

- Konferansın, bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni sözleşme aksini öngörmediği takdirde;
  - a. Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 11 inci madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni sözleşme yürürlüğe girmiş olmak Kayıt ve şartıyla, bu sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.
  - b. Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.
- İşbu sözleşme, sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

MADDE 14

Bu Sözcüşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.